

Nro. 25.

**A' FELS. AUSTR. CSASZÁR, ES AP. KIRALY
KEGYELMES ENGEDELMEBÖL.**

Indült Bétsből, Kedden Martzius 27-dik napján,
1809-ik esztendőben.

B é c s.

A' Cs. K. Posta-fzekér fő igazgatói hivatalnál Controlor' tiztet Titt. Crusius Krefztely Urat, azon érdemiért, mellyet a' már mind benn mind künn eléggé esméretes igen hasznos Posta Lexiconnak önön költségén való kiadása által szerzett, a' nagy arany medalliával tisztelte-meg a' Bétsi Magistrátus, olyan megjegyzéssel, hogy az ő sok esztendőktől fogva való fáradságos munkálkodását, melynek érde- mes voltát Felséges Urunkal egyetemben már több más koronás fejek és egyéb nagy emberek is meg-es- mérték, ő, t. i. a' tisztelt Magistratus is, örömmel megesméri.

B

Német Ország.

Már a' Swáb és egyéb Német országi irók is nyilvánosan kezdik írni, hogy a' békefégre vagy hadakozásra nézve igen setét homály alá légyenek a' politikai környülállások borittatva. A' Norimbergai Ujságban ilyen tudósítást olvasunk B e r l i n b ől: —

„A' Királyi Familiának hazaérkezése eránt való reménség vagy ismét egészfzen elenyészett, vagy leg alább igen kétségefsé lett. Egy napról másra halasztódik; egygyiken sem telyesedik: végezetre egészfzen kételkedni kezdetek rajta, hogy mostaság valami lenne belölle.

„Némelyek azzal ketsegtetik ezen bizontalan: kodás között magokat, hogy a' Király a' bėjövetelnek minden pompás szolennitafsait elakarván kerülni, egyszer és pedig nem soká, minden várattatás felett fog haza érkezni. Mások másképpen gondolkoznak, kivált azólta, hogy hirtelenséggel az a' hír terjedett.el, hogy azon három Pruszszus várak, a' melyek az utólsó egygyezés szzerént még Frantzia seregeknek őrizetek alatt maradtak, t. i. Stettin, Kistrin, és Glogau, a' Frantziák által ismét erőfsittetnek, és hogy Frantzia Generális St. Hilaire, mint ezeknek Fő Koméndánsok, palizádokat és teglákat kívánna a' Kormányozó széktől, ezeknek erőfsittetések végett. A' Pruszsziai Státus' kötelező papirofsainak betsek, a' néhány napig tartott békefséges híreknek elterjedések után, egyszerre jól felugordván, most hirtelen egyszerre ismét igen nagyon le szállott.

„A' Sléziai Rendek és a' Catholicus Papság igen jó példával mennek elől a' Pruszsziai Státus megüresült Casájának felségéllésében. Két millió thallért

jánlottak néki költsön, bizontalan időre. Mint
 allik az is meghatározott, hogy az ezüst készü-
 etek mellyek az embereknek nem elkerülhetetlenül
 szükségesek, minden Pruszszus Státusokban bészé-
 dettessenek, etc. —

Frantzia Birodalom.

A' Birodalom Fő Cancellariusza Martzius 6. di-
 kán a' Szenátusban szokott pompával megjelenvén,
 a' következő nevezetes tárgyakat, következő
 kifejezésekkel terjesztette annak eleibe: — “

„Uraim! A' Császár jónak találta két tárgyak
 felől jelentést terjesztetni előtekbe. Ti meg fogjá-
 tok ezekben esmérni azt a' Gondviselést, melly a'
 Birodalom javára vigyáz, és azt a' böltsefség' lelkét,
 a' melly szünet nélkül abban foglalatoskodik, hogy
 a' Birodalom ditsőséjét és szerezségét megerősít-
 hesse. Első ezen tárgyak között a' Bergi és Cliviai
 Nagy Hertzegség. Ennek fekvése azt kívánja,
 hogy csak bizonyos kéz' birtokában legyen. Ez Joa-
 kim Hertzegnek a' két Siciliák' Királyának adatott
 vala, de a' ki ujj pálya futásnak útjára lépven, azt
 a' Császárnak ismét visszisa engedte. A' Császár ezt
 ma Napoleon Lajosnak a' maga unoka öttésének
 (a' Hollandiai Király első fiának) adja, kire illy sok
 népek függesztették szemeiket. Minden intézetek
 megtétettek, mind arra, hogy az ifiú Fejedelemnek
 örökös iusai bátorságba helyheztesdjenek, mind
 pedig arra, hogy bizonyos történetben a' Császár'
 kezére visszisa szálljon ezen Nagy Hertzegség. Az
 ifiú Fejedelemnek telyes idejéig a' Császár országol
 az ő Státusaiban, és őtet maga nevelteti. Mit
 lehetne ennél többet kívánni? — „A' másik tárgy,

a' Toskánai Statusoknak állapotjok. Ezek egy Nagy Hertzegséggé formáltatván, egy Közönséges Kormányzó alá adattatnak. Ez a' fő méltóság a' Lukka és Piombinói Hertzegnének (ez a' Császár Eliza nevű testvére) ajánltatik, ki is ez által Nagy Hertzegnévé tétetik. A' mit ő önnön Státusaiban tett, mutatják mit lehet várni tőle szélesebb kerületben; az őtet körülvevő áldás és dicsőség, telyes boldogság felől teszi bizonyossá azokat, kiket a' Császár néki kezeibe ad.

Bayonnéből olyan hír érkezett Párisba; hogy a' Saragossai volt insurgens fő vezér Palafox, a' ki ennek feladattatásakor igen beteg volt, ki múlt a' világból.

A' mi a' Frantzia seregeknek Nyugotra vagy Keletre, Délre vagy Északra való takarodásokat illeti, erről most keveset olvasunk a' külső levelekben. Éppen a' Boutet és Molitor Osztályos Generálisok tsapatjaikról, a' mellyek tavaly Északi Német országról Spanyol ország felé folytatván egy ideig útjokat, Lyon körül megállapodtak vala, olvasuk azt, hogy mostanában ismét megmozdúlván, a' Breisgauri vidékeken folytatják a' Felső Swáb vidékek felé útjokat.

A' Gazette de France nevű Párisi Ujságban ilyen jegyzés fordul elő: — „Lübekből érkezett levelek, erősítik, hogy ott egy Kurir ment légyen által Petersburgból Koppenhaga felé folytatván útját, kirül azt tartják, hogy az Orosz Birodalom és Swéd ország között való békeségnek megkötötése felől vífzen jelentést a' Dánus Királyhoz. De ez a' hír (igy szoll a' Párisi író) nem valószínűsül meg.“ —

A' Ménus mellől így irtak Martz. 15-dikén: — „állunk még találtatnak emberek, a' kik a' szárazon

való békeféségnek megmaradásával ketsegtetik még ma is magakat, azon fundálván reménségeket, hogy Orosz Császari Adjutáns Gorgoglio ott menvén Páris fele kerefztúl, Császárjának tulajdon kezével irott levelet vitte Napoleon Császárhoz.

Manheim Mártz. 15. dikén. A' Német Birodalomban öfzize sereglő seregeknek Marschal Davoust rendelgetett fő vezérjekké, kinek fő hadi szállása most Würtzburgban leszen, melynek környékeire gyűlnek a' Rénusi Szövetség seregei is, a' Bavarus, Würtembergi, és Szakfzoniai seregeken kívül. A' Bondet és Molitor seregeiken kívül, mellyek Hünningennél költöznek által a' Rénuson, emlittetnek még a' Cara St. Cyr, Legrand, 's néhány más Ofztályos Generálisoknak tsapatjaik, a' mellyek Kéhlnél takarodnak által. Mondják, hogy Princz Ponte Corvo is parantsolatot kapott volna Hamburgban, hogy ő is hozza seregeit a' Rénus felé.

Magyar Ország.

Ungvár, Febr. 15. dikén. Itten lakozó Munkátsi Püspök Nagy Méltóságú Batsinai Batsinfsky András Ur Ö Excellentiája most is Felséges Urunk születése napját nagy tisztelettel tartotta. Ugyan is ezen nagy napnak első estvéjén az egész Püspöki Residencia, a' vár, a' mellyben Seminarium vagyon, és a' Parochialis ház meg voltak vilagofsitatva, mellyre azonnal 9 Mozsár ágyúk kisüttetvén ezen nagy ünepnek kezdetét jelentették. Másnap kilentz orakor énekes Liturgia sok fohafzkodó lelkeknek jelenlételiben ágyúknak többszöri meg szólomlások alatt tartottatt, mellyet Generális Vicarius, és Bihari Apatur Fő Tisztelendő Kútká János Kanonok Ur mondott. Ezen Ceremoniák után felment az egész Nemes Kaptalan több Uraságokkal

együtt a' Residentiába, a' hol Püspök ö Excellentiája képiiben köszöntették Felséges Királyunkat, melly szives köszöntést ö Excellentiaja Felséges Urunk névében elfogadván, igen buzgó kifejezésekkel ö Felségének hofzizas, és boldog időket kívánt. Délben több Uri vendégekre készített ebédet adott ö Excellentiaja, mellynek alkalmatoságával Felséges Urunk, és Afzszonyunk, Primas, és Palatinus Ö Császári Királyi Fő Hertzegségeknek, és az egész Felséges Háznak egészségekért ágyú lövések, és sok vivat kiáltások közt üreftették a' poharak.

Az Ispotályban lévő szegényeknek, és a' fogházokban szemvedő raboknak számokra még előtte való nap hust, és egyéb enni, és inni valót köldött ö Excellentiaja azzal az üzenettel, hogy imátkozanak Felséges Királyunkért.

Hasonló Isteni szolgálatot tartott Deák szer-tartású Plébanus Fő Tisztelendő Rheday Jozsef Esperest, és Kanonok Ur, a' Parochialis templomban, a' hol ezen fényes napot az is emlékezetessé tette, hogy Királyi Commisarius, Kafsai Cameralis Assessor Méltóságos Nagy szalatnyai Baró Fischer Imre Ur ö Nagysága rendeléséből, itten Cameralis Láz nevű Helységnél, Erdő Mester T.ttes Papp Vásárhelyi József Ur által találtatott, és már több esztendőtől fogva munkában lévő Vas Bányának több darabokban ide kozatott vas értze (minera ferri) meg áldotott, és meg szenteltetett; és egyfersmind a' Bányászok Társasága (Fraternitas) be hozatattatott, kik közül mint egy 24-en szokott Bányász forma ruhában fel öltözkedve, társaság Ládáját, meg aranyozott Bánya szerszámokat, és értz darabokat a' vállaikan hozván, fenn tisztelt Báró Fischer Ur ö Nagysága, Erdő Mester Ur és több Erdő Tisztek.

nek vezérlések alatt dob, trombita, 's müzsika szóval, és égő viafzgyertyákkal a' templomba bé jöttek; a' meg szentelés, és Isteni szolgálat után ismét hasonló rendel vizfza mentek a' Titt. Erdő Mester Ur kvártélyjára; a' honnét ezen Bányász társaság megént vizfza tért, és a' piatz után végig menvén Püspök ő Excellentiajának a' Palotája előtt és Polatájában egész paradéban tífzteletet tett, mely alkalmatosággal a' már készen lévő mozsár ágyúk is ki süttettek. Említett Vas Bányát ez előtt mintegy három ezrtendővel fenn tífztelt Erdő Mester T. Papp-Vásárhelyi József Ur találta fel, mellynek a' munkáját már annyira vitte, hogy több mint két millió mázsa gazdag vas értz készen vagyon, és már az olvasztó kementzének, 's Kovátsló házoknak épéttetésekéről szükséges rendelések is megtétettek. Nagy hafznát remélyük ezen Vas Bányának, mind Felséges kintstárra, mind magunkra való nézve is.

P e s t e n H a r a n g ö n t ö l a k á s á n a k m e g v á l t o z t a t á s a.

Alábbírtt mind az itt való, mind a' távullévő Tífzteletes Publicumnak illendően jelenti, hogy az Ország utján a' Hatvani, és Ketskeméti Kapuk között tiz ezrtendőtül fogva birt lakását, és haragöntő Műhelyét az ő tulajdon házába a' Therésia városban Hatvani Kapun kívül a' Kerepesi utfzán Fejér lónak által ellenébe 222. szám alatt lévő házhoz által tette. Azért kéri a' néki kedvező Vásárlókat, és jó Barátait, hogy ezen új lakásában is az ő vásárlásaikkal szereztséltessék. Azon léfzen, hogy minden rendeléseiket szaporán, és jutalmas áron teljesítse. Vagyon nála már nagy számban kész haragöntő munka is, tífzta érczből, és nevezett szerént

kisebb harang öntéshez tartozó munkák, sárga rézből, ugymint: mozsarak, gyertyatartók, téglázók, tsapok, kútszivatók, és egyéb effélék.

Eberhard Henrick
Harangöntő Polgár.

J e l e n t é s.

1807-ik Esztendőben, 9-ik Februariusban Szabad Királyi Komárom Várofsában, Nemes és Vár-Bogyai Csepy Sigmund Tábla Biró Ur Directiója alatt öfzve állott Császári Királyi Privilegiált Afsecurans Társaság részirül jelentetik; Hogy ezen bátorságoséttó, és 200000 Rfkbúl álo Caisa által, minden a' Tifzán Szolnokig, Dráván Eszékig, és a' Dunán egy részről Mosonyig, más részről pedig Bécsig fel, 's akár alá ménő hajók, bizonyos meg határozott Centualis Tariffa szerént leendő fizetés mellett 20000 fknak erejiég bátorságosittatni, vagy is assecuráltatni fognak; a' kiknek tehát az említett vizeken lévő, vagy leendő hajókat, és azokban rakatott Gabona, vagy akárminémü Javaikat assecuráltatni tettzik: azok eránt említett Komáromi Centralis Director Urnál, vagy Győrben Nemes Mészáros János Urnál, Pesten Felner Ur et Comp. feő Kereskedő hazánál, Basán Kulunchich Josef feő Notarius Urnál, Kúlán Resch Ferencz Urnál, Török-Becsén Pávek Jósef Urnál, mint meg hivott Districtualis Biztosoknál jelentést tenni méltóztatsanak, és ne terheltesenek, ajánlván mindenekben kész hív szolgálattyát az említett Császári Királyi Privilegiált Társaság. Sig. Comarom 1-a Martii 1809.

A' Császári Királyi Komáromi Privilegiált Afsecurans Társaság Directioja által. —